

OR.1710.4.2021

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Gdańsk, dnia 22 października 2021 r.

4

FB-III.431.43.2021.RS

STAROSTWO POWIATOWE w MALBORKU	
KANCELARIA OGÓLNA	
Wpł.	2021 -10- 27
Ilość zał.	19 424
podpis	

PROJEKT WYSTĄPIENIA POKONTROLNEGO

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Powiat Malborski z siedzibą władz w Malborku przy Pl. Słowiańskim 17 (82-200).

Przedmiot kontroli:

Realizacja dochodów budżetu państwa oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2020 r. w wybranych rozdziałach (zadania powiatu).

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm., t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305). Kontrola planowa w trybie zwykłym, przeprowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224).

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

17 – 30 sierpnia 2021 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Mirosław Czapla – Starosta Malborski.

Skład zespołu kontrolującego:

Radosław Sobuś – inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej, Wydział Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Upoważnienie do kontroli:

Nr 48/2021 z dnia 10 sierpnia 2021 r. podpisane z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Kontrolę wpisano do książki kontroli:

W dniu 17 sierpnia 2021 r. pod pozycją nr 4/2021.

Ocena kontrolowanej działalności:

Pozytywna z nieprawidłowościami.

Ustalenia

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował realizację dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w 2020 r. z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (rozdział 70005) oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa przekazanych Powiatowi Malborskiemu w 2020 r. na realizację zadań w zakresie administracji rządowej, polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (rozdział 75515).

Podsumowanie kontroli

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

1. w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa:
 - **nie dokonanie aktualizacji należności nieściągalnych i przedawnionych,**
 - **umorzenie należności cywilnoprawnych na kwotę 98,22 zł z naruszeniem przepisów prawa,**
 - **potrącanie dochodów wykonanych na rzecz j.s.t. w nieprawidłowej wysokości,**
 - **jednorazowy brak naliczenia odsetek za zwłokę,**
 - podejmowanie działań windykacyjnych wobec należności wymagalnych,
 - stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej,
 - zgodność danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2020 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
 - terminowe i w prawidłowej wysokości przypisywanie należności budżetu państwa,
 - terminowe i we właściwej wysokości przekazywanie pobranych dochodów, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 255 ustawy o finansach publicznych,
2. w zakresie realizacji wydatków z dotacji celowej z budżetu państwa:
 - **brak zapewnienia w jednym z punktów pomocy prawnej co drugą środę dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie,**
 - zachowanie struktury poniesionych wydatków z zasadami określonymi w *ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej*,
 - zgodność danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-50 z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
 - wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
 - prawidłowe i terminowe rozliczenie dotacji oraz dokonanie zwrotu środków niewykorzystanych,
 - prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków finansowanych ze środków z dotacji,
 - terminowe składanie do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wymaganych informacji o wykonaniu zadań oraz wykorzystaniu dotacji.

I. Realizacja dochodów budżetu państwa z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa – rozdział 70005.

Z treści rocznego sprawozdania Rb-27ZZ za 2020 r. z wykonania planu dochodów budżetowych oraz ewidencji księgowej w rozdziale 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* wynika, że przypisane należności, dochody wykonane i przekazane oraz należności pozostałe do zapłaty w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej przedstawiały się następująco:

§	Plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty		Nadpłaty
			Ogółem	w tym potrącone na rzecz j.s.t.		ogółem	w tym zaległości	
0470	45.000,00	42.485,15	42.485,15	10.621,29	31.863,86	0,00	0,00	0,00
0550	2.000.000,00	3.459.348,99	2.469.623,52	649.675,72	1.819.947,80	992.259,32	569.718,49	2.533,85
0640	0,00	127,50	68,00	34,00	34,00	59,50	59,50	0,00
0750	2.000,00	4.460,86	4.425,71	1.679,21	2.746,50	35,15	35,15	0,00
0760	108.000,00	100.237,96	85.217,15	27.550,04	57.667,11	16.405,59	16.405,59	1.384,78
0770	5.000,00	103.286,62	100.850,00	25.212,50	75.637,50	2.436,62	2.436,62	0,00
0920	0,00	485.738,71	3.868,59	1.715,02	2.153,57	481.870,12	481.870,12	0,00
Razem	2.160.000,00	4.195.685,79	2.706.538,12	716.487,78	1.990.050,34	1.493.066,30	1.070.525,47	3.918,63

Suma należności przypisanych w poszczególnych paragrafach wyniosła 4.195.685,79 zł, natomiast dochodów wykonanych – 2.706.538,12 zł (co stanowiło 64,51% przypisanych należności), w tym należnych Skarbowi Państwa w kwocie 1.990.050,34 zł oraz potrąconych na rzecz Powiatu Malborskiego w wysokości 716.487,78 zł.

Na podstawie analizy przedłożonej do kontroli ewidencji księgowej konta 221 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych* kontrolujący stwierdził, że dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z wynikającymi z niej danymi, z wyjątkiem kwot wskazanych w kolumnie *Należności* i w kolumnie *Dochody wykonane ogółem* w odniesieniu do kwot ujętych w paragrafach: 0550,0760 oraz 0920. W treści sprawozdania należności i dochody wykazano w kwotach niższych niż wartości wynikające z ewidencji księgowej, odpowiednio o kwoty: 3.505,95 zł, 1.940,00 zł oraz 4,78 zł.

W nawiązaniu do powyższego, w piśmie nr FN.310.2.2021 z dnia 1 września 2021 r., Skarbnik Powiatu – Pani Lucyna Bednarska wyjaśniła, że „*różnica w sprawozdaniu Rb-27-ZZ w kolumnie 5 i 6 na paragrafach 700-70005-0550, 700-70005-0760 oraz 700-70005-0920 z wydrukami z ewidencji księgowej konta 221 wynikają z przeksięgowień między paragrafami, które były następstwem analizy poszczególnych kont kontrahentów i były dokonywane w ciągu roku 2020. Przeksięgowania wynikały z konieczności uporządkowania zapisów na kontach kontrahentów np. w przypadku, gdy na jednym koncie zaewidencjonowana była*

nadpłata, wynikająca opisu przelewu kontrahenta, a na drugim koncie tego samego kontrahenta niedopłata lub też w przypadku zwrotu nadpłat. Przy przeksięgowaniach między paragrafami konta 221 nie dokonywano zmian w księgowaniach wpłat na koncie 130. Na koncie 221 ewidencjonowane są wpłaty kontrahentów, ale również inne przeksięgowania, jeśli wystąpi taka konieczność. W przypadku przeksięgowień, w których nie ma realnego przepływu gotówki na koncie 221 po stronie MA, księgowany jest przypis lub odpis należności, natomiast dochody w danym okresie sprawozdawczym przekazywane są na podstawie kwot, które faktycznie wpłynęły na rachunek bankowy. (...) Ewidencja księgowa konta 130 rachunek bankowy jest zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ i na tej podstawie dokonano weryfikacji danych do sprawozdania. Obecnie, w tym roku księgowym przy księgowaniach i zwrotach nadpłat dokonywane są dodatkowe księgowania dla czystości zapisów na koncie 130 i 221, co powoduje, że zachodzi zgodność danych zawartych w sprawozdaniu z zapisami na kontach 221”.

Natomiast w odniesieniu do ewidencji księgowej konta 130 – Rachunek bieżący **stwierdzono rozbieżności w kwotach obrotów wynikających z tej ewidencji a kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ w kolumnie *Dochody wykonane ogółem*** w paragrafach: 0550 i 0760 o kwotę 331,35 zł, (kwota obrotów w §0550 była niższa, a w §0760 była wyższa – niż kwoty wskazane w sprawozdaniu), co spowodowane było przeksięgowaniem kwoty dochodów wykonanych z §0550 na §0760, bez jednoczesnego wprowadzenia zapisu technicznego w celu zachowania czystości obrotów.

Do konta 221 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, prowadzona była ewidencja analityczna według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według dłużników.

Ustalono, iż w sprawozdaniu Rb-27ZZ w kolumnie „*Należności pozostałe do zapłaty – ogółem*” w §0550 – *Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości* zostały wykazane należności niewymagalne w kwocie 422.540,83 zł, których termin płatności przypadał na następny rok budżetowy, tj. 2021, a w związku z przepisem art. 15j ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwanej dalej: *ustawą covidową*, Dz.U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.), w którym wydłużono termin wnoszenia opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntu za 2020 r. do dnia 31 marca 2021 r.

Powyższe było zgodne z zapisami instrukcji sporządzania sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ, stanowiącej Załącznik nr 36 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.). Zgodnie z §6 ust. 1 pkt 5 wskazanej instrukcji „*w odpowiednich kolumnach dotyczących salda końcowego wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął) (...)*”.

Wykonywaniem zadań związanych z realizacją dochodów z tytułu gospodarki nieruchomościami zajmowały się dwa wydziały Starostwa Powiatowego w Malborku:

1. Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości (GN) – w zakresie: prowadzenia rejestrów użytkowników, naliczania opłat, dokonywania aktualizacji, sprzedaży nieruchomości, zamiany, dzierżawy, przekształceń nieruchomości Skarbu Państwa oraz decyzji odszkodowawczych,
2. Wydział Finansowy (FN) – w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej, w tym dokonywania przypisów należności, ewidencjonowania wpłat oraz windykacji należności i sporządzania sprawozdań z realizacji dochodów.

W toku kontroli dokonano analizy dokumentów źródłowych dotyczących ustalenia i przypisania należności dla wybranych płatników w poszczególnych formach władania oraz windykację należności.

§0470 – Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebność

Należności przypisane i wykonane w powyższym paragrafie obejmowały opłaty z tytułu trwałego zarządu od 10 podmiotów, wyniosły 42.485,15 zł i zostały wykonane w 100%.

Wszystkie podmioty zobowiązane dokonały płatności w terminie do 31 marca 2020 r., w związku z czym na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 65 ze zm.) jednostka potrąciła na rzecz powiatu 25% tej kwoty, tj. 10.621,29 zł.

W związku z powyższym na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego przekazano kwotę 31.863,86 zł.

Na podstawie weryfikacji dokumentacji źródłowej dotyczącej opłat za trwały zarząd ustalono, że przypis należności z tytułu opłat za trwały zarząd był dokonywany na podstawie wykazu należności sporządzanego w Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości (GN) w oparciu o decyzje Starosty Malborskiego w zakresie ustanowienia trwałego zarządu.

Przypisane kwoty należności w ewidencji księgowej odpowiadały ustalonym rocznym opłatom z tytułu trwałego zarządu. Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników ani nadpłaty.

§0550 – Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości

Należności przypisane w powyższym paragrafie dotyczące opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosły 3.459.348,99 zł, z czego zrealizowano dochody w wysokości 2.469.623,52 zł.

Od kwoty zrealizowanych dochodów w wysokości 2.339.548,74 zł na podstawie art. 23 ust. 3 *ustawy o gospodarce nieruchomościami*, jednostka potrąciła 25% kwoty wpłat dokonanych przez płatników do 23 czerwca 2020 r., która wyniosła 584.638,34 zł. Zgodnie z art. 15 *ustawy covidowej*, który wszedł w życie 24.06.2020 r. od kwot wpłaconych przez płatników po tej dacie, jednostka była

uprawniona do potrącenia 50% wpłat. Wpłaty po tym terminie wyniosły 130.074,78 zł, w związku z czym kwota potrącenia wyniosła 65.037,38 zł. Łączna kwota dochodów, która po potrąceniach została przekazana na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego wyniosła łącznie 1.819.947,80 zł.

W opisywanym paragrafie wystąpiły również nadpłaty w kwocie 2.533,85 zł. Nadpłaty wynikały z zawyżanych wpłacanych opłat rocznych przez użytkowników wieczystych niż z przypisu.

Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosły ogółem 992.259,32 zł, z czego w kwocie 422.540,83 zł miały charakter niewymagalny ze względu na przedłużenie terminu płatności do 31 stycznia 2021 r. opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Nowy termin został wprowadzony przez art. 15j ustawy covidowej.

Pozostała kwota 569.718,49 zł dotyczyła zaległości wymagalnych z lat ubiegłych. Wobec powyższego kontrolujący podjął czynności mające na celu zbadanie struktury należności oraz prawidłowości podejmowanych przez Starostwo Powiatowe w Malborku działań windykacyjnych. Na podstawie **przedłożonej** kontrolującemu dokumentacji dotyczącej dłużników ustalono:

1. zaległości odpowiednio w kwotach: **129.473,77 zł** oraz **50.506,69 zł**, tj. łącznie **179.980,46 zł**, **przypisane podmiotom nieistniejącym: PPHU Kwadrotex Sp. z o.o.**, uprzednio zarejestrowanej w Rejestrze Handlowym B, nie przeniesiona do Rejestru Przedsiębiorców KRS, wykreślona z mocy prawa z dniem 1 stycznia 2016 r. oraz **VQFDE Sp. z o.o.**, w przypadku której zakończono postępowanie upadłościowe w dniu 4 lutego 2016 r., a następnie wykreślono z Rejestru Przedsiębiorców KRS z dniem 10 maja 2016 r.; **należności przedawnione**; kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą odpowiednio: **221.040,11 zł** oraz **41.296,98 zł**, tj. łącznie **262.337,09 zł**;

W nawiązaniu do powyższego, w piśmie nr FN.310.1.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. Starosta malborski wskazał, iż *„w związku z tym, że przeprowadzone postępowania egzekucyjne okazały się bezskuteczne oraz dalsze możliwości egzekucji zostały wyczerpane, sprawy te zostały przekazane do radcy prawnego celem wydania opinii dotyczącej umorzenia powyższych należności. Po uzyskaniu ostatecznej opinii, sprawy te zostaną odpisane z ewidencji księgowej”*.

W odniesieniu do powyższego należy stwierdzić, że wyksięgowanie powyższych należności powinno nastąpić niezwłocznie po wykreśleniu Spółki z KRS lub po upływie terminu przerejestrowania z RHB do KRS, gdyż w tym momencie podmioty utraciły byt prawny i nie było możliwości dochodzenia w jakikolwiek sposób należnych dochodów, tym samym należności były nieściągalne.

Wykazując w kolejnych latach powyższe należności nieściągalne i naliczając od nich odsetki, Starostwo zawyżało faktyczny stan należności budżetu państwa.

2. zaległości odpowiednio w kwotach: **14.965,58 zł** oraz **16.477,17 zł**, tj. łącznie **31.442,75 zł**, przypisane podmiotom: K. i T.F. oraz W. i Z.W. (osoby fizyczne), umorzenie postępowań egzekucyjnych wobec bezskuteczności egzekucji odpowiednio w 2007 r. i w 2010 r., dodatkowo osoba T.F. zmarła; **należności przedawnione**; kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą **więcej niż kwoty należności głównych**, odpowiednio: **25.270,44 zł** oraz **24.862,26 zł**, tj. łącznie **50.132,70 zł**;

W nawiązaniu do powyższego, w piśmie nr FN.310.1.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. Starosta malborski wskazał, iż *„są to należności, które pozostały po przeprowadzonych postępowaniach egzekucyjnych, które trwały w ubiegłych latach, jednak z uwagi na bezskuteczność egzekucji są obecnie w trakcie przygotowywania do umorzenia”*.

Analogicznie jak w przypadku opisanym powyżej, były to należności nieściągalne, gdyż postępowania egzekucyjne zostały umorzone z uwagi na ich bezskuteczność, a od tamtego czasu Starostwo nie podejmowało nowych działań windykacyjnych, co spowodowało ich przedawnienie. Zatem działając w trybie ustawy o rachunkowości **Starostwo powinno dokonać aktualizacji przedmiotowych należności i w konsekwencji powyższego dokonać ich wyksięgowania w trybie ustawy o rachunkowości**.

3. zaległości odpowiednio w kwotach: **70.080,82 zł** – za lata 2012-2019, **26.542,97 zł** – za lata 2014- 2019 i **25.943,37 zł** – za lata 2014-2019, tj. łącznie **122.567,16 zł**, przypisane podmiotom: K.F., M.F. i P.F. (osoby fizyczne), w stosunku do nieuiszczonych zaległości objętych uprzednio wydanymi nakazami zapłaty w postępowaniach upominawczych, a w następstwie wniesionego pozwu przez Starostę malborskiego, wyrokiem z dnia 7 października 2019 r. Sąd Rejonowy w Malborku zasądził sporne należności na rzecz Skarbu Państwa, od powyższego wyroku strony pozwane wniosły apelację, która postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 9 grudnia 2020 r. została odrzucona z uwagi na niezuzupełnienie jej braków formalnych, w odpowiedzi strony pozwane w dniu 23 czerwca 2021 r. wniosły zażalenie na ww. postanowienie, natomiast w dniu 23 sierpnia 2021 r. Starosta malborski złożył odpowiedź na zażalenie, przedstawiające stanowisko Skarbu Państwa w tej sprawie, strony postępowania oczekują na dalsze rozstrzygnięcie; kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą odpowiednio: **21.809,74 zł**, **4.593,55 zł** i **4.194,63 zł**, tj. łącznie **30.597,92 zł**; ponadto przypis należności w 2020 r. wyniósł odpowiednio: **10.349,81 zł**, **5.174,91 zł** i **5.174,91 zł**;
4. zaległości w kwocie **46.995,80 zł** – za lata 2006-2019, przypisane podmiotom: M. i K.G. (osoby fizyczne), wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Malborku w dniu 18 grudnia 2020 r. na podstawie nakazu zapłaty z dnia 4 listopada 2016 r. oraz wyroku Sądu

Rejonowego w Malborku z dnia 2 grudnia 2019 r. z klauzulą wykonalności z dnia 10 listopada 2020 r.; kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą **17.321,30 zł**; ponadto przypis należności w 2020 r. wyniósł **8.124,74 zł**;

5. zaległości w kwocie **82.967,65 zł** – za lata 2006-2019, przypisane podmiotowi ZM *Krasnal* Sp. z o.o., w stosunku do nieuiszczonych zaległości wystawiono nakaz zapłaty z dnia 6 listopada 2012 r. z klauzulą wykonalności z dnia 28 marca 2013 r. (2006-2012), następnie wystawiono nakaz zapłaty z dnia 14 lutego 2018 r. (2013-2017), a na podstawie powyższych nakazów – prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Malborku; w związku z brakiem zapłaty należności za 2018 r. oraz za lata ubiegłe wystawiono wezwanie do zapłaty z dnia 30 kwietnia 2018 r. (brak adresata pod adresem rejestrowym); wniesienie pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 21 maja 2021 r. (2018-2021), a następnie umorzenie postępowania w dniu 30 czerwca 2021.; wniesienie pozwu o zapłatę należności do Sądu rejestrowego w dniu 7 lipca 2021 r. (2018-2021); kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą **65.453,12 zł**; ponadto przypis należności w 2020 r. wyniósł **3.551,69 zł**;
6. zaległości w kwocie **36.611,77 zł** – za lata 2009-2019, przypisane podmiotowi J.G.-B. (osoba fizyczna), wszczęcie egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Działdowie w dniu 19 kwietnia 2021 r. na podstawie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 16 grudnia 2020 r. oraz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 6 maja 2021 r.; kontrolujący ustalił, iż w 2020 r. od powyższych zaległości naliczono odsetki za zwłokę, których łączne kwoty wraz z odsetkami naliczonymi w latach ubiegłych wynoszą **3.583,14 zł**; ponadto przypis należności w 2020 r. wyniósł **19.449,09 zł**.

Z ujętych w przedmiotowym paragrafie jako pozostałe do zapłaty zaległości, nieterminowo w 2021 r. zostały uiszczone należności w kwocie **38.302,57 zł**, natomiast w stosunku do pozostałych zaległości sprzed okresu objętego kontrolą w łącznej kwocie **30.850,33 zł**, a także należności przypisanych w 2020 r., jednostka podejmuje działania windykacyjne poprzez wysyłanie przedsądowych wezwań do zapłaty, natomiast w przypadku braku wpłaty – wnosi pozwy o zapłatę należności do właściwego sądu, jednakże w części przypadków czyniła to ze znaczną zwłoką.

§0640 – Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień

Należności w powyższym paragrafie dotyczyły kosztów wezwań do zapłaty, których w 2020 r. przypisano **127,50 zł**. Dochody wykonane wyniosły **68,00 zł**, natomiast od tej kwoty nieprawidłowo potrącono **50%** tych należności na rzecz powiatu,

bowiem w myśl art. 23 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami koszty wezwań nie mieszczą się w katalogu źródeł dochodów, które uprawniałyby jednostkę do potrąceń we wskazanej wysokości. Właściwe potrącenie powinno nastąpić w oparciu o art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 23 ze zm.) w wysokości 5%.

W wyniku powyższego, poprzez nienależnie potrącenie 50% zamiast 5% pobranych dochodów, Powiat Kwidzyński dokonał uszczuplenia dochodów należnych Skarbowi Państwa w kwocie 30,60 zł.

§0750 – Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa

Należności przypisane i wykonane dochody wyniosły 4.460,86 zł i dotyczyły 9 umów dotyczących najmu bądź dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa.

Treść objętych kontrolą umów zawartych z najemcami wskazuje, iż przypisane należności były zgodne ze stawkami w nich określonych. Podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były wystawiane na podstawie umów faktury VAT.

W celu ustalenia potrąceń dokonanych przez powiat, w związku z wejściem w życie art. 15zzzga ustawy covidowej, który uprawnił do pobierania 50% dochodu kontrolujący przeanalizował wszystkie umowy zawarte przez powiat na podstawie których wystawiane były faktury oraz wyciągi bankowe w celu ustalenia konkretnych dat wpływów z ww. tytułu.

W związku z powyższym ustalono, iż do dnia 23 czerwca 2020 r. na podstawie wystawionych faktur zrealizowano dochody w wysokości 3.165,03 zł, a po potrąceniu 25% tej kwoty na rachunek Wojewody Pomorskiego przekazano 2.098,59 zł. Po 24 czerwca 2020 r. zrealizowano dochody w wysokości 1.295,83 zł oraz po potrąceniu od tej kwoty 50% przekazano kwotę 647,91 zł. Reasumując w powyższym paragrafie ogółem kwota przekazana na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego wyniosła 2.746,50 zł.

Do kontroli okazano decyzję Starosty Malborskiego nr 3026.1.LB z dnia 31 marca 2021 r. sygn. 3026.LB w sprawie umorzenia należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, przekształcenie oraz dzierżawę gruntów wraz z kosztami ubocznymi należnych Skarbowi Państwa. Umorzenie dotyczyło 98,22 zł, w tym kwota główna 74,99 zł i odsetki 23,23 zł. i obejmowało należności od 0,02 zł do 43,65 zł. Jako podstawę prawną umorzenia wskazano w decyzji art. 58 ust. 2 i 6 w związku z art. 59 ust.4 ustawy o finansach publicznych. W uzasadnieniu powołano się na art. 58 ust.6, który stanowi, że dysponent części budżetowej, może wyrazić zgodę na niedochodzenie należności budżetu państwa o charakterze cywilnoprawnym, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że powyższa decyzja została wydana z naruszeniem przepisów prawa, gdyż zarząd powiatu nie jest dysponentem części budżetowej i nie miał podstaw prawnych do wyrażenia zgody w

powyższym zakresie. Właściwym organem do wyrażenia zgody na niedochodzenie należności budżetu państwa w tym wypadku jest wojewoda pomorski, który takiej zgody nie wyraził.

Ponadto, zgoda na niedochodzenie należności, oznacza możliwość ich wyksięgowania w trybie ustawy o rachunkowości, z uwagi na ich nieściągalność. Umorzenie należności o charakterze cywilnoprawnym musi mieć zawsze charakter indywidualny, tj. odnosić się do należności od jednego zobowiązanego, przy czym konieczne jest wystąpienie jednej z przesłanek, o których mowa w art. 56 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, których nie wskazano w ww. decyzji.

§0760 – Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności

Zaewidencjonowane należności w ww. paragrafie wyniosły 100.237,96 zł. W okresie objętym kontrolą zrealizowano dochody w wysokości 85.217,15 zł. Wystąpiły również nadpłaty w wysokości 1.384,78 zł, powstałe w wyniku wpłacania należności w kwocie wyższej niż wysokość przypisu.

Kwota zrealizowanych w opisywanym paragrafie dochodów do 23 czerwca 2020 r. wyniosła 60.234,20 zł, od której na podstawie art. 23 ust. 3 *ustawy o gospodarce nieruchomościami* powiat potrącił 25% tej kwoty, tj. 15.058,57 zł. Zgodnie z art. 15 *ustawy covidowej*, który wszedł w życie 24 czerwca 2020 r. od kwot wpłaconych przez płatników po tej dacie powiat był uprawniony do potrącenia 50%, zgodnie z czym kwota potrącenia wyniosła 12.491,47 zł. Łącznie powiat potrącił kwotę 27.550,04 zł, natomiast kwota 57.667,11 zł została przekazana na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego.

Podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były polecenia księgowania (PK) sporządzone na podstawie zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności. W zaświadczeniach określono między innymi wysokość opłat, termin zapłaty oraz informację o obowiązku uiszczenia przez okres 20 lat, rocznej opłaty przekształceniowej.

Należności pozostałe do zapłaty wyniosły 16.405,59 zł i dotyczyły 95 dłużników z zaległościami w przedziale od 6,13 zł do 975,61 zł oraz 2 dłużników, których zaległości wyniosły odpowiednio: 1.638,53 zł (w przypadku której podmiot zobowiązany wniósł o umorzenie przedmiotowej należności) oraz 4.215,00 zł (w przypadku której jednostka podjęła czynności windykacyjne mając na uwadze, iż przy braku wpłaty przypadającej na 2020 r. zobowiązany uiszczył należność wyznaczoną na rok 2021).

§0770 - Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Należności przypisane w powyższym paragrafie wyniosły 103.286,62 zł, natomiast dochody wykonane – 100.850,00 zł. Uiszczona należność dotyczyła zbycia nieruchomości na rzecz Gminy Nowy Staw. Od powyższej kwoty jednostka dokonała

potrącenia w wysokości 25%, tj. w wysokości 25.212,50 zł, natomiast pozostała kwota 75.637,50 zł została przekazana na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego.

Należność pozostała do zapłaty wyniosła 2.436,62 zł i dotyczyła zaległości z 2002 r. Do dłużnika wysyłano wezwania do zapłaty począwszy od 2005 r., natomiast ostatnie zostało skierowane do zobowiązanego w 2018 r., jednakże nie podjęto działań egzekucyjnych poprzez skierowanie do sądu pozwu o zapłatę. W związku z powyższym **przedmiotowa należność uległa przedawnieniu i Starostwo działając w trybie ustawy o rachunkowości powinno dokonać jej aktualizacji i w konsekwencji powyższego dokonać jej wyksięgowania.**

§0920 – Pozostałe odsetki

Należności przypisane i zaewidencjonowane w przedmiotowym paragrafie wyniosły 485.738,71 zł. Przypisane należności dotyczyły naliczonych dłużnikom odsetek od nieuregulowanych terminowo wpłat z tytułu władania nieruchomościami Skarbu Państwa zarówno w roku 2020, jak i w latach wcześniejszych. Kontrolujący ustalili, iż w okresie objętym kontrolą przypisu należności z tytułu odsetek za zwłokę dokonano na koniec II, III i IV kwartału oraz w momencie ich zapłaty, **jednakże z pominięciem I kwartału, a zatem z uchybieniem dyspozycji zawartej w art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 869 ze zm.).**

Wykonane dochody wyniosły 3.868,59 zł, z czego od wpłat do 23 czerwca 2020 r. Powiat potrącił 25%, tj. kwotę 657,85 zł, natomiast od wpłat dokonanych po wskazanej dacie 50%, tj. kwotę 1.495,72 zł. W związku z powyższym na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego zostało przekazane 2.153,57 zł.

Ponadto w piśmie nr FN.310.1.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. Starosta malborski wskazał, że *„w 2020 r. nie wystąpiły sprawy, w których odwoływano się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego oraz sprawy, w których zastosowano ulgi w spłacie należności na podstawie art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami. Nie wystąpiły również sprawy, w których pomniejszono opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego gruntów oraz w których nie pobierano czynszu najmu i dzierżawy oraz opłat za użytkowanie na podstawie art. 15ja i 15jb ustawy o szczególnych rozwiązaniach z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych”*.

II. Prawdliwość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań w zakresie administracji rządowej, polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej – rozdział 75515.

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na powyższe zadanie określone zostały w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz

edukacji prawnej (zwanej dalej: *ustawą o pomocy prawnej*, t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 294 ze zm., t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2232 ze zm., t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 945).

Powiat Kwidzyński otrzymał dotację celową z budżetu państwa w kwocie **198.000,00 zł**. Otrzymaną dotację wydatkowano do wysokości **193.622,83 zł**, a niewykorzystana kwota **4.377,17 zł** została zwrócona w dniach 28 i 29 grudnia 2020 r. (odpowiednio 5,92 zł i 4.371,25 zł) na rachunek bankowy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu Malborskiego funkcjonowały 3 punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, tj.:

- w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej – punkt prowadzony przez adwokata i radcę prawnego, zlokalizowany w Urzędzie Gminy w Starym Polu przy ul. Marynarki Polskiej 6,
- w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej – punkt powierzony do prowadzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zlokalizowany w budynku Starostwa Powiatowego w Malborku przy Pl. Słowiańskim 17,
- w zakresie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją i realizacją edukacji prawnej – punkt powierzony do prowadzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zlokalizowany w budynku Zespołu Służb Ratowniczych w Nowym Stawie i w budynku Starostwa Powiatowego w Malborku przy Pl. Słowiańskim 17.

Pomoc prawna oraz poradnictwo obywatelskie udzielane były:

- w okresie do dnia 12 marca 2020 r. – w Punkcie w Starym Polu: przez adwokata w dniach: pon. - 8 godz. i co druga śr. miesiąca - 4 godz., przez radcę prawnego w dniach: śr. - 2 godz., czw. i pt. - 4 godz., natomiast w Punkcie w Malborku i w Punkcie w Nowym Stawie/Malborku w wymiarze 5 dni w tygodniu dla każdego punktu przez 4 godz. dziennie,
- w okresie od dnia 13 marca 2020 r. – w tych samych godzinach pracy, przy czym udzielanie pomocy prawnej i świadczenie poradnictwa odbywało się zdalnie (telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej) z uwagi na zawieszenie stacjonarnej działalności punktów w związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19.

Z powyższego wynika, że **w Punkcie w Starym Polu co drugą środę nie zapewniono dyżuru w zakresie pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego trwającego co najmniej 4 godziny dziennie**, o którym mowa w art. 8 ust. 3 *ustawy o pomocy prawnej*, z wyłączeniem dni wskazanych w *ustawie o dniach wolnych od pracy* (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1920 ze zm.).

W piśmie nr OR.1710.4.2021.2.AS z dnia 30 sierpnia 2021 r. (podpisanym przez Panią Beatę Żaroffe-Preuss – Sekretarza Powiatu, Dyrektora Wydziału Organizacyjnego i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Malborku),

potwierdzając ustalenie dni i godzin dyżurów w sposób odmienny od wskazanego w ustawie wskazano, iż „*sytuacja ta została niejako wymuszona przez fakt współprowadzenia punktu przez 2 osoby – radcę prawnego i adwokata (wybranych w drodze losowania) oraz rezygnację z udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej przez dwóch kolejno wyznaczonych adwokatów (dwa losowania). W związku z powyższym procedura wyznaczenia kolejnego adwokata musiała zostać powtórzona, co w konsekwencji zakończyło się opóźnieniem w zawarciu umowy z niezależnych od Starostwa przyczyn. W wyniku trójstronnych ustaleń pomiędzy Starostwem Powiatowym, adwokatem i radcą prawnym przyjęty w umowach grafik dyżurów zdawał się być optymalnym rozwiązaniem. Mając na uwadze wcześniejsze konsekwencje rezygnacji z pełnienia dyżurów przez 2 adwokatów, Powiat Malborski chciał zapewnić pełną obsadę punktu NPP w Starym Polu w jak najszybszym czasie i tym samym zapewnić osobom zainteresowanym swobodny i dogodny dostęp do bezpłatnych porad prawnych z uwzględnieniem różnych godzin dyżurów, również w godzinach popołudniowych*”, a także wyjaśniając, że „*rozbieżność pomiędzy minimalną liczbą godzin dyżuru dziennie określoną w ustawie poprzez sformułowanie «co najmniej 4 godziny dziennie» a grafikiem dyżurów określonym w umowie z radcą prawnym (dyżur w środy 2 godziny) nie wpływa jednak na miesięcznie minimum wymiaru czasu pracy, podobnie jak dyżur w co drugą środę miesiąca przez adwokata*”.

Na podstawie przedstawionej ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej kontrolujący ustalił, że przyznana dotacja celowa została wydatkowana w wysokości **193.622,83 zł** na:

1. dotację celową stanowiącą wynagrodzenie dla Fundacji *ibuk.org.pl* z siedzibą w Gdańsku w łącznej kwocie 122.940,00 zł (rozdział 75515 §2360), za realizację zadań publicznych polegających na:

- udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z mediacją i realizacją edukacji prawnej w kwocie **61.470,00 zł**,
- świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją i realizacją edukacji prawnej w kwocie **61.470,00 zł**;

Powyższe wynagrodzenie zostało wypłacane odpowiednio na podstawie umów zawartych w dniu 10 grudnia 2019 r. pomiędzy Powiatem Malborskim a Fundacji *ibuk.org.pl*:

- nr 22/OR/2019 – dotyczącej prowadzenia punktu zlokalizowanego w Starostwie Powiatowym w Malborku,
- nr 23/OR/2019 – dotyczącej prowadzenie punktu umiejscowionego zamiennie w dwóch lokalach: w Zespole Służb Ratowniczych w Nowym Stawie i w Starostwie Powiatowym w Malborku.

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji kontrolujący ustalił, że pierwotna wartość obu umów wynosiła po 64.440,00 zł, w tym w kwocie: po 61.470,00 zł – odpowiednio na pomoc prawną oraz poradnictwa obywatelskie oraz po 2.970,00 zł

na edukację prawną. Aneksami nr 1/2020 i nr 2/2020 z dnia 18 lutego 2020 r. skorygowano wielkości wynagrodzeń w obu umowach wskazując, iż:

- na realizację przedmiotu umowy nr 22/OR/2019 przeznaczona się kwotę 61.470,00 zł, z czego: 59.000,00 zł na nieodpłatną pomoc prawną i 2.470,00 zł na edukację prawną,
- na wykonanie przedmiotu umowy nr 23/OR/2019 przeznaczona się kwotę 61.470,00 zł, z czego: 59.000,00 zł na nieodpłatne poradnictwa obywatelskie i 2.470,00 zł na edukację prawną.

Kwota dotacji celowej wskazana w każdej z umów była niższa niż określona w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert, a także niż wynikająca z kwoty środków przeznaczonych na ten cel. Powodem zaistniałej okoliczności był wybór przez Zarząd Powiatu Malborskiego organizacji pozarządowej, która zaoferowała niższą wartość realizacji przedmiotowych zadań, a jednocześnie najniższą ze wszystkich ofert.

Zgodnie z zawartymi umowami dotacja być przekazywana w częściach w wysokości 1/12 kwoty, po zakończeniu każdego miesiąca, po przedłożeniu: kart nieodpłatnej pomocy prawnej bądź nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz oświadczeń o braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej (w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą również oświadczenia o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku), a w przypadku obsługi przez prawnika także oświadczenia w zakresie posiadania świadomości o uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej od osoby niebędącej adwokatem, radcą prawnym albo doradcą podatkowym. Wskazane postanowienia umowne obowiązywały do dnia 12 marca 2020 r. W okresie od dnia 13 marca 2021 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, wobec udzielania pomocy prawnej i świadczenia poradnictwa obywatelskiego na odległość przedmiotowych oświadczeń nie było wymagane, a karty nieodpłatnej pomocy prawnej bądź nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego były dokumentowane drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu informatycznego.

Ponadto w związku z błędnie wskazanymi w umowach kwotami dotacji, a następnie z ich skorygowaniem, w styczniu 2020 r. wypłacono dotację w pierwotnej wysokości, natomiast w lutym 2020 r. usługodawca otrzymał środki wyrównujące, stosownie do kwot wynikających z zawartych aneksów.

W okresie stacjonarnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenie tej usługi odbywało się według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty. Karty pomocy oraz oświadczenia były przekazywane w sposób uniemożliwiający powiązanie tych kart z oświadczeniami. W okresie pracy zdalnej karty pomocy przekazywane były drogą elektroniczną. Prawnicy dokumentowali w karcie pomocy każdy przypadek poprzez podanie informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy, dziedziny prawa, której dotyczyła ta pomoc, kategorii sprawy, formy udzielonej pomocy, czasu poświęconego na jego udzielenie i liczby wizyt osoby uprawnionej w tej samej sprawie, ogólnej informacji dotyczącej osoby

uprawnionej oraz danych dotyczących punkt, osoby udzielającej pomocy i daty jej udzielenia. Świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją odbywało analogicznie jak w przypadku nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat Malborski nadzorował prowadzenie punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Do kontroli przedłożono listy obecności prawników oraz protokoły z kontroli przestrzegania godzin dyżurów z okresu stacjonarnego świadczenia usług, natomiast po tym okresie telefonicznie weryfikowano faktyczne sprawowanie dyżurów.

Edukacja prawna realizowana była poza ustalonymi godzinami funkcjonowania punktu, przy czym należy zaznaczyć, iż sytuacja związana z obowiązującym stanem epidemicznym uniemożliwiła przeprowadzenie spotkań edukacyjnych związanych z tematyką prawną. W ramach działalności edukacyjnej poszerzono zawartość strony internetowej podmiotu realizującego zadania publiczne, tworząc zakładkę zawierającą szereg różnorodnych informacji i porad z zakresu prawa. Ponadto Fundacja *ibuk.org.pl* opracowała, wydała i rozkolportowała ulotki dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej oraz plakaty informujące o działalności punktów.

2. zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby prowadzenia punktów pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Malborskim za łączną kwotę 11.874,08 zł (rozdział 75515 §4210), na którą złożyły się następujące wydatki:

- zakup 4 szt. tonerów za kwotę 1.359,99 zł (faktura VAT nr 158/05/2020 z 18.05.2020 r.),
- zakup 90 ryz papieru ksero za kwotę 1.193,40 zł (faktura VAT nr 3097/0/20 z 27.05.2020 r.),
- zakup 1 szt. zestawu grzewczego (fuser) do urządzenia wielofunkcyjnego za kwotę 955,00 zł (faktura VAT nr 223/08/2020 z 10.08.2020 r.),
- zakup materiałów biurowych za kwotę 1.986,71 zł (faktura VAT nr 7579/0/20 z 18.12.2020 r.),
- zakup czajników 3 szt. do każdego z trzech punktów oraz laptopa marki Acer, nabytego do punktu w Malborku w związku z awarią poprzedniego komputera za łączną kwotę 3.738,97 zł, w tym cena laptopa w wysokości 3.399,00 zł (faktura VAT nr S026/F001116/12/2020 z 22.12.2020 r.),
- zakup 3 szt. niszczarek do każdego z trzech punktów za kwotę 2.640,01 zł (faktura VAT nr 383/12/2020 z dnia 22.12.2020 r.);

Wydatki przeznaczone na koszty obsługi zadania były bezpośrednio związane z jego realizacją.

3. zakup usług obejmujących udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej przez adwokata i radcę prawnego za łączną kwotę 58.808,75 zł (rozdział 75515 §4300), w punkcie zlokalizowanym w Urzędzie Gminy Stare Pole.

Wynagrodzenia z tytułu świadczenia przedmiotowych usług wynikały z dwóch umów: nr 24/OR/2020 i nr 2/OR/2020, zawartych odpowiednio w dniach: 13 grudnia 2019 r. i 20 stycznia 2020 r. z radcą prawnym i z adwokatem, wskazanymi przez Okręgową Radę Radców Prawnych i Okręgową Radę Adwokacką w oparciu o *Porozumienie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu malborskiego* z dnia 15 listopada 2019 r., zawarte pomiędzy Powiatem Malborskim a ww. samorządami zawodów prawniczych. Umowy zostały zawarte na okres: od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Wynagrodzenie zostało ustalone jako ryczałtowe miesięczne w kwocie 2.502,50 zł brutto i było płatne do 15 dnia następnego miesiąca na podstawie faktury za dany miesiąc. Wraz z fakturą dostarczana była dokumentacja zebrana podczas wszystkich dyżurów w miesiącu, zgodnie z art. 7 *ustawy o pomocy prawnej*. W związku z zawarciem umowy nr 2/OR/2020 z adwokatem w dniu 20 stycznia 2020 r., a zatem świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez tego prawnika dopiero w II połowie miesiąca, faktura za przedmiotowe usługi w styczniu 2020 r. została wystawiona w niepełnej wysokości, tj. na kwotę 1.251,25 zł. Pozostałe środki przeznaczone na ten cel zostały zwrócone.

Podsumowując, zgodnie z art. 20 pkt 1 *ustawy o pomocy prawnej*, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz edukacji prawnej, dotacja jest przeznaczona w 91% na wynagrodzenia z tytułu umów zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej – na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6% na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej.

Z przyznanej Powiatowi Malborskiemu dotacji celowej w kwocie 198.000,00 zł wielkość wydatkowanych środków wynosiła 193.622,83 zł, tj. 97,78%, które zgodnie z powyższymi zasadami zostały przeznaczone na:

- na wynagrodzenia wynikające z umów z adwokatem i radcą prawnym oraz z organizacją pozarządową na prowadzenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – w kwocie 176.808,75 zł, tj. 89,30% przyznanej dotacji,
- na koszty obsługi organizacyjno-technicznej – w kwocie 11.874,08 zł, tj. 5,99% przyznanej dotacji,
- na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej – w kwocie 4.940,00 zł, tj. 2,49% przyznanej dotacji.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż struktura poniesionych wydatków była zgodna z zasadami określonymi w *ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej*.

Kwoty poniesionych wydatków wykazane w sprawozdaniu Rb-50 (wydatki) za IV kwartał 2020 r. były zgodne z przedstawioną do kontroli wyodrębnioną ewidencją księgową prowadzoną w Starostwie Powiatowym w Malborku.

Lokalizacje punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zostały ustalone na mocy *Porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na obszarze Powiatu Malborskiego*, zawartego w dniu 29 listopada 2019 r. pomiędzy Powiatem Malborskim, Gminą Nowy Staw i Gminą Stare Pole. W przypadku gmin lokale przeznaczone na cele świadczenia przedmiotowych usług zostały oddane do nieodpłatnego użytkowania, natomiast trzecie pomieszczenie zostało zapewnione przez Powiat Malborski.

Z treści przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą udzielono **342** porad prawnych oraz udzielono **42** osobom pomocy w zakresie poradnictwa obywatelskiego, a zatem **384** usługi, z czego **23** - zostały udzielone łącznie przez adwokata i radcę prawnego w Punkcie w Starym Polu (pomoc prawna), natomiast pozostałe **361** – w obsługiwanych przez fundację Punktach w Malborku i w Nowym Stawie (pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie).

W toku prowadzonych czynności kontrolujący ustalił, iż zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o pomocy prawnej Starosta Malborski przekazywał co kwartał zbiorczą informację o wykonaniu przedmiotowych zadań na obszarze Powiatu Malborskiego.

Wykorzystanie środków przyznanych w ramach dotacji celowej budżetu państwa zostały zrealizowane zgodnie z przeznaczeniem.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Radostaw Sobuś

.....
(podpis kontrolera)

DYREKTOR
Wydziału Finansów i Budżetu

Danuta Janiak

.....
(podpis kierownika komórki ds. kontroli)

27 10
19424

STAROSTWO POWIATOWE
w MALBORKU
 82-200 Malbork
 Pl. Słowiański 17, tel 55-646-04-00
 fax 55-679 84-82 (8)

Starostwo Powiatowe
 w Malborku
 Pl. Słowiański 17
 82-200 Malbork

Malbork, 28 października 2021r.

OR.1710.2.2021

Pomorski Urząd Wojewódzki
Ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

W odpowiedzi na projekt wystąpienia pokontrolnego z dnia 22.10.2021r. Starostwo Powiatowe w Malborku wyjaśnia:

1. w części dotyczącej realizacji dochodów budżetu państwa:

- w zakresie wykazanych należności nieściągalnych i przedawnionych od podmiotów PPHU Kwadrotex Sp. z o.o. oraz VQFDE sp. z o.o. są to zaległości, które zostaną wyksięgowane po uzyskaniu ostatecznej opinii radcy prawnego. Są to wieloletnie zaległości na znaczne kwoty tj. 129 473,77zł. oraz 50 506,69zł., zatem wszczęto procedurę dotyczącą wyksięgowania tych kwot, która jest w trakcie realizacji. Analogicznie sytuacja wygląda w stosunku do należności osób wykazanych w części I punkt 2, projektu wystąpienia pokontrolnego tj. K i T. F oraz W i Z. W.

Jednocześnie Starostwo informuje, że w sprawie osób wykazanych w punkcie 3 tj. K.F., M.F. i P.F., postanowieniem z 30 września 2021r. Sąd Okręgowy w Gdańsku III Wydział Cywilny Odwoławczy, postanowił oddalić zażalenie dłużników, sprawa jest na bieżąco monitorowana przez radcę prawnego, celem wyegzekwowania należności.

- umorzenie należności cywilno-prawnych na kwotę 98,22zł. z naruszeniem przepisów prawa- decyzja nr 3026.1.LB z 31.03.2021 r. została wydana bez zgodny Wojewody na niedochodzenie należności pieniężnych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa na kwotę, która nie przekracza 100zł. Obecnie, pismem nr FN.3152.283.2021 z dnia 27.10.2021r., Starostwo Powiatowe w Malborku wystąpiło o taką zgodę do Wojewody Pomorskiego.

- potrącenie dochodów wykonanych na rzecz j.s.t. w nieprawidłowej wysokości tj. o 30,60zł. za dużo na dochody własne, a tym samym za mało, o wskazaną kwotę na dochody Skarbu Państwa. Dokonując podziału kwot uzyskanych dochodów z tytułu kosztów wezwań do zapłaty, przyjęto podział po 50%, zamiast 5% i 95%. Wynikało to z powiązania tych opłat z opłatami z tytułu użytkowania wieczystego i przekształcenia, gdyż wezwania do zapłaty dotyczyły właśnie tej kategorii dochodów. Dokonując podziału tych opłat postąpiono analogicznie jak przy opłatach za użytkowanie wieczyste i przekształcenie tj. w podziale po 50%. Dnia 26.10.2021r. dokonano przelewu do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, na rzecz Skarbu Państwa, brakującej kwoty tj. 30,60zł.

- jednorazowy brak naliczenia odsetek za zwłokę, tj. I kwartale 2020 nie naliczono odsetek za zwłokę, jednak w II kwartale 2020r. dokonano takiego naliczenia z uwzględnieniem również I kwartału. Prosimy zatem o uwzględnienie tej informacji w protokole pokontrolnym. Suma przypisów odsetek za cały 2020r. była w związku z tym prawidłowa, przypisu odsetek za I kwartał dokonano z opóźnieniem, bo w II kwartale 2020r., ale odsetki te były naliczone.

2. w części dotyczącej realizacji wydatków z dotacji celowej z budżetu państwa:

- w zakresie ustalenia organu kontroli iz, w Punkcie w Starym Polu, co drugą środę nie zapewniono dyżuru w zakresie pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego trwającego co najmniej 4 godziny dziennie, podtrzymujemy wyjaśnienia wskazane w piśmie nr OR.1710.4.2021.2.AS z dnia 30 sierpnia 2021 r.

SKARBNIK POWIATU

Marlena Szczepańska

Z UP. ST. BOSTY

Włodzisław Lankowski
WICESTAROSTA

